

Sygn. akt I CSK 3957/22

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa M. S. i A. M.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 grudnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z dnia 18 lutego 2022 r., sygn. akt I ACa 1152/21, I ACz 649/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 30 września 2021 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w sprawie z powództwa M. S. i A. M. przeciwko Bankowi S.A. w W. o zapłatę zasądził od pozwanego na rzecz powodów łącznie kwotę 724 678,50 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 14 stycznia 2020 r. do dnia zapłaty, jednocześnie oddalając powództwo ewentualne.

Wyrokiem z 18 lutego 2022 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku zmienił wyrok Sądu Okręgowego o tyle tylko, że odsetki ustawowe za opóźnienie zasądził do 15 listopada 2021 r. i zastrzegł, że pozwana korzystając z prawa zatrzymania jest uprawniona do wstrzymania się ze spełnieniem świadczenia zasądzonego na rzecz

powodów, do czasu zaofiarowania przez powodów pozwanej kwoty 496 000 zł obejmującej wartość wypłaconego powodom kredytu albo zabezpieczenia roszczenia pozwanej o zapłatę tej kwoty (pkt I) oraz oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt II).

W skardze kasacyjnej pozwany, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występują istotne rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych na gruncie podobnych konstrukcyjnie umów jak w sprawie niniejszej, nadto w sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do następujących pytań: 1. czy dopuszczalna jest, zważywszy na treść art. 385¹ § 1 i 2 k.c., ocena możliwości dalszego wykonywania umowy, po stwierdzeniu w jej treści niedozwolonych postanowień umownych, w przypadku umowy kredytu, która została w całości wykonana i w konsekwencji uznanie jej za nieważną w następstwie wyeliminowania z niej postanowień niedozwolonych?; 2. w jaki sposób, przy ocenie rażącego naruszenia interesów konsumenta, jako jednej z przesłanek abuzywności postanowienia, które zostało już wykonane i nie ma wpływu na wykonywanie umowy w przyszłości, należy dokonać ustalenia, o ile korzystniej kształtowałaby się sytuacja konsumenta, gdyby kwestionowane postanowienie nie zostało w umowie zastrzeżone?; 3. czy klauzule przeliczeniowe w umowie kredytu wyrażonego (denominowanego) w walucie obcej określają „świadczenia główne” stron tej umowy w rozumieniu przepisu art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c., czy spełniają jedynie funkcję pomocniczą dla tych świadczeń, i czy w tym drugim przypadku, ich eliminacja z treści umowy jako postanowień niedozwolonych jest równoznaczna z pozbawieniem umowy jej elementów przedmiotowo istotnych (*essetnialia negotii*), prowadzących do nieważności umowy?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach

kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przysądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie spełniona została któraś z przesłanek przyjęcia sprawy do rozpoznania, a przedstawione problemy prawne, dotyczące umowy kredytu, zostały już rozstrzygnięte w wyrokach Sądu Najwyższego: z 18 maja 2022 r., II CSKP 972/22; z 18 maja 2022 r., II CSKP 1030/22 i z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22 oraz w wyroku TSUE z 8 września 2022 r. (C-80/21, C-81/21, C-82/21, Deutsche Bank Polska i Bank Millennium).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 99 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.